

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньої програми

 Ольга ДЕМЕНТЬЄВА

«26» червня 2024

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о.завідувача кафедри

 Станіслав СЕМЕНЮК

Протокол засідання кафедри

Лісового та садово-паркового господарства ХДАЕУ
від «05» вересня 2024 року №1

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОСНОВИ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ

Назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Освітня програма – Лісове господарство

Спеціальність – 205 Лісове господарство

Галузь знань – 20 Аграрні науки та продовольство

Кропивницький – 2024

1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Основи фахової підготовки
Факультет	Рибного господарства та природокористування
Назва кафедри	Кафедра лісового та садово-паркового господарства
Викладач	Лекції викладає: Семенюк Станіслав Кузьмич, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства Практичні та лабораторні заняття проводить: Семенюк Станіслав Кузьмич, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства
Контактна інформація	kaf_lis@ksaeu.kherson.ua semeniuk_s@ksaeu.kherson.ua
Графік консультацій	вівторок, четвер 14.00 – 16.00 конференція Zoom https://us04web.zoom.us/j/3994260824?pwd=ei8yYThwTmxBZldibnd5ZkFxNklGUT09 Ідентифікатор конференції: 399 426 0824 Код доступа: 12345
Програма дисципліни	€
Мова викладання	українська

2. Анонтація курсу

Анотація курсу	Дисципліна «Основи фахової підготовки» є важливою для підготовки здобувачів вищої освіти до основних дисциплін лісового та садово-паркового господарства. Завдяки даному курсу здобувачі ознайомлюються з основними поняттями, законами, кодексами та вчать застосовувати їх на практиці. Основи фахової підготовки найбільше звертають увагу на правові основи ведення лісового господарства в Україні. Тому вивчаючи цю дисципліну у здобувачів формується загальний світогляд у лісівничих науках.
Інформаційний пакет дисципліни	http://dspace.ksau.kherson.ua:8888/course/view.php?id=756

3. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	Надання здобувачам вищої освіти узагальнених теоретичних знань щодо обраної спеціальності та сфери їх застосування.
Завдання вивчення дисципліни	є надання здобувачам вищої освіти базових знань при вивченні елементів й компонентів садово-паркового ландшафту, типів, географічних та стилістичних особливостей історико-культурних ландшафтів різних епох та ін., вивченням, обліком і відтворенням лісів, охороною їх від пожеж, хвороб і шкідників, лісовідновленням і лісорозведенням, регулюванням лісокористування, підвищенням продуктивності лісів. Основи фахової підготовки дає можливість спеціалістам, які розпочали навчання із напряму підготовки лісове і садово-паркове господарство, докладно вивчити найбільш цікаві галузеві спеціалізації, види підприємств садово-паркового господарства, ознайомитись з основними видами робіт, які проводяться на галузевих підприємствах.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Загальні	<p>ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК-6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК-7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК-11. Навички здійснення безпечної діяльності.</p> <p>ЗК-12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел</p>
Спеціальні (фахові)	<p>ФК-1. Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем тощо).</p> <p>ФК-2. Здатність розмножувати та вирощувати посадковий матеріал декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення і експлуатації об'єктів садово-паркового господарства.</p> <p>ФК-3. Здатність проектувати, створювати й експлуатувати об'єкти садово-паркового господарства.</p> <p>ФК-4. Здатність формувати й підтримувати в належному стані газонний покрив об'єктів садово-паркового господарства.</p> <p>ФК-5. Здатність застосовувати інженерно-технічне обладнання на об'єктах садово-паркового господарства.</p> <p>ФК-6. Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства.</p> <p>ФК-7. Здатність проектувати, створювати та експлуатувати компоненти рослинних угруповань на об'єктах садово-паркового господарства.</p> <p>ФК-9. Здатність формувати композиційні ансамблі об'єктів садово-паркового господарства.</p> <p>ФК-11. Здатність зберігати та охороняти біологічне різноманіття на об'єктах садово-паркового господарства, підвищувати їх екологічний потенціал.</p> <p>ФК-12. Здатність розробляти концептуальні та інноваційні проектні рішення з планування комплексних зелених зон міста, об'єктів ландшафтної архітектури та дизайну зовнішнього середовища.</p> <p>ФК-13. Здатність продемонструвати знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, теорій і правил вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин, проектування, створення та експлуатації компонентів рослинних угруповань та інженерно-технічного обладнання в</p>

	<p>об'єктах садово-паркового господарства.</p> <p>ФК-14. Здатність застосовувати знання екологічних і морфо-біологічних особливостей та розуміння фізіологічних процесів вирощування декоративних рослин відкритого і закритого ґрунту для розв'язання виробничих технологічних задач.</p> <p>ФК-15. Здатність обчислювати та обробляти дослідні дані, пов'язані із інформацією вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин, проектування, створення та експлуатації компонентів рослинних угруповань та інженерно-технічного обладнання в об'єктах садово-паркового господарства.</p>
--	--

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН	<p>ПРН-3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію.</p> <p>ПРН-5. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зеленої зони міста.</p> <p>ПРН-6. Розуміти та застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення садово-паркового господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.</p> <p>ПРН-10. Проектувати та організовувати заходи з вирощування садивного матеріалу декоративних трав'яних та квіткових рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.</p> <p>ПРН-12. Планувати ефективно час для отримання необхідних результатів у виробництві.</p> <p>ПРН-15. Організувати результативні та безпечні умови праці.</p>
------------	---

5. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2024-2025 н.р.
Семестр	Перший
Курс	перший
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язкова компонента ОК12
Пререквізити	Базовими дисциплінами для засвоєння курсу «Основи фахової підготовки» є такі дисципліни: «Основи екології», «Грунтознавство».
Постреквізити	Знання з дисципліни «Основи фахової підготовки» є базовими для дисциплін «Дендрологія», «Лісознавство», «Організація с.-п. та л.-г. виробництва».

6. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	5 кредитів 150 год., з яких 72 год. аудиторних занять, з них 36 год лекцій, 36 год. практичних та 74 год. самостійної роботи.
Лекції	36 год. лекцій
Практичні / Семінарські	36 год. практичних
Лабораторні	-

Самостійна робота	78 год. самостійної роботи
Форма підсумкового контролю	залік

7. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	-
Обладнання	інтерактивна дошка, проектор.

8. Політика курсу

Загальні вимоги	Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час практичних занять, брати участь в обговорення дискусійних питань та кейсів, повною мірою дополучатись до активних форм навчання. Заохочується робота у наукових гуртках, підготовка тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей, участь у конкурсах наукових робіт тощо. Навчальний курс включає самостійну роботу здобувачів, яка може бути забезпечена бібліотечним фондом університету та кафедри. В умовах дистанційного навчання, передбачений більш високий ступінь самостійності здобувачів, відповідальності за набуті знання та самодисципліни.
Політика щодо дедлайнів і перескладання	Письмові роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (можливо вказати – 40% від загальної суми балів за конкретне заняття). Перескладання проходить в індивідуальному порядку на консультаціях, згідно графіку консультацій викладача (в разі дистанційного навчання можливо відпрацювання через електронні платформи).
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. Процедура відпрацювання попущених занять з об'ективних причин (хвороба, міжнародне стажування). Не запізнюватись на заняття. Дотримуватись техніки безпеки. Завчасно ознайомлюватись з темою практичної роботи. Пропущенні заняття відпрацьовувати у встановлений викладачем час.
Політика щодо виконання завдань	Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до практичних занять виконання самостійної роботи необхідно спиратись на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різnobічного вивчення тем дисципліни
Академічна добросердість	Роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або plagiat (використання, копіювання підготовлених завдань та/або розв'язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. Списування під час контрольних, тестових робіт та протягом іспиту заборонено.

9. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин			балів	
			лк	ла б.	сем. / пр.		
Змістова частина 1. Навчальний процес у ХДАЕУ							
згідно розкладу	Тема 1	Принципи академічної добroчесності. Організація навчального процесу у ХДАЕУ.	2	-	2	4	5
згідно розкладу	Тема 2	Інформаційна культура здобувачів вищої освіти.	2	-	2	4	5
згідно розкладу	Тема 3	Коротка історія ХДАЕУ та кафедри лісового та садово-паркового господарства.	2	-	2	4	5
	ПК ЗЧ 1	Письмова контрольна робота			2		10
Змістова частина 2. Основи лісового господарства як базису садово-паркового господарства.							
згідно розкладу	Тема 4	Поняття про ліс	2	-	2	6	5
згідно розкладу	Тема 5	Лісове господарство України.	2	-	2	6	5
згідно розкладу	Тема 6	Поняття про лісознавство і лісівництво.	2	-	2	6	5
згідно розкладу	Тема 7	Категорії лісів. Користування лісом.	2	-	2	6	5
згідно розкладу	Тема 8	Поняття про екологію лісів.	4	-	2	6	5
згідно розкладу	ПК ЗЧ 2	Письмова контрольна робота			2		10
Змістова частина 3. Сьогодення садово-паркового господарства							
згідно розкладу	Тема 9	Поняття про садово-паркове господарство.	2	-	2	4	5
згідно розкладу	Тема 10	Історія садово-паркового мистецтва.	6	-	4	1 4	5

згідно розкладу	Тема 11	Поняття про ландшафтне мистецтво.	2	-	2	4	5
згідно розкладу	Тема 12	Сучасний стан садово-паркового господарства в Україні	2	-	2	4	5
згідно розкладу	Тема 13	Елементи садово-паркових композицій.	2	-	2	4	5
згідно розкладу	Тема 14	Природно - заповідний фонд України та його характеристика	4	-	2	6	5
згідно розкладу	ПК ЗЧ 3	Письмова контрольна робота			2		10
Всього			36		36	78	100

10. Форми і методи навчання

Лекція	Під час лекцій використовуються інформаційно-повідомляючий, пояснлюально-ілюстративний, пояснлюально-спонукальний, проблемний методи викладання теоретичного матеріалу. Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу, оглядові лекції з використанням наочного матеріалу, опорного конспекту, лекції візуалізації з використанням мультимедійних технологій
Практичні /Семінарські	Практичні заняття передбачають усні доповіді студентів, бесіду, аналіз наочного матеріалу, екскурсії до парків, дендропарків, ботанічного саду та садових центрів.
Лабораторні	-
Самостійна робота	Самостійна робота з засвоєння теоретичного матеріалу, при виконанні завдань для поточного і модульного контролю передбачає використання пошукового методу та аналітико-синтетичного також пошук інформації та її обробка – робота у мережі Internet тощо; робота з електронними носіями інформації – електронні підручники, медіатека, аудіотеки тощо;

11. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль

Викладач систематично проводить контроль знань здобувачів. Силабусом дисципліни передбачено проводити:

поточний контроль – опитування (індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда), доповіді на практичних заняттях, виконання самостійних завдань проблемно-творчого характеру, складання тестових завдань, написання біологічних диктантів.

Підсумковий контроль за змістовою частиною

виконання письмової контрольної роботи

Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю є письмовий залік. Види запитань – тести

Основні вимоги до контролю знань наведені у Положенні про оцінювання знань здобувачів ВО ХДАЕУ.

Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається із суми балів за поточну успішність (не більше 60 балів) та екзамен (не більше 40 балів).

Розподіл балів з дисципліни
(форма контролю – екзамен)

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)												Залік	Підсумкова оцінка (екзамен)
Змістова частина №1				Змістова частина №2				Змістова частина №3					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12		
4	4	4	8	4	4	4	8	4	4	4	8	40	100

12. Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЕКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	не зараховано

13. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	1. Свириденко В. Є., Бабіч О. Г., Лісівництво: підручник. К. : Арістей, 2008. 544 с 2. Топольний, Ф. П. Ліс та його ресурси : навчальний посібник. 2-ге вид., доп. Кіровоград : КНТУ, 2007. 152 с 3. Плугатар Ю.В., Бойко П.М., Шевчук В.В., Бойко Т.О. Екологічне лісознавство. Навчальний посібник (з грифом МОН України) / Херсон: Олді Плюс, 2014. 234 с. 4. Гладун Г.Б., Бойко Т.О., Стрельчук Л.М. Лісові меліорації агроландшафтів. Термінологічний словник. Навч. посібник. Харків-Херсон: ХНАУ-ХДАУ: Олді Плюс, 2015. 218 с. 5. Бойко Т.О., Бойко П.М., Плугатар Ю.В. Екологічне лісознавство: навчальний посібник. Друге видання доповнене і перероблене. Херсон: Олді-плюс, 2019. – 268 с. 6. Бондар О.І., Бойко П.М. Пилипенко Ю.В., Бойко Т.О. Загальна екологія та неоекологія. Херсон: Олді-Плюс, 2011. 166 с.
Додаткова	1. Шершун, М. Х. Реформування системи лісового господарства України у контексті європейської перспективи розвитку : монографія . К. : ДІА, 2012. 335 с. 2. Свириденко В. Є., Киричок Л. С., Бабіч О. Г., Бондар А. О., Практикум з лісівництва : навчальний посібник. К. : Арістей, 2012. 467 с. 16 3. Лісове господарство України. К.: Державний комітет лісового господарства України, 2003. 24 с. 4. Кравець П.В., Лакида П. І., Кременецька Є. О., Бондарук Г. В., Букша І. Ф. Інституційна розбудова лісової сертифікації в Україні. К. : Ін-т аграрної економіки, 2009. 250 с. 5. Коломійчук В.П., Мойсієнко І.І., Деркач О.М., Бойко Т.О. Природний заповідник «Єланецький степ» // Фіторізноманіття заповідників і національних природних парків України. Ч.1. Біосферні заповідники. Природні заповідники / [Колектив авторів під ред. В.А. Онищенка і Т.Л. Андрієнко]. Київ: Фітосоціоцентр, 2012. С. 124-139.

	<p>7. Бойко Т., Бойко П. Аналіз деревних рослин паркових насаджень міста Херсон .Theoretical foundations of engineering. Tasks and problems: collective monograph / Boiko T., Boiko P., etc. International Science Group. Boston : Primedia eLaunch, 2021. Available at : DOI- 10.46299/ISG.2021.MONO.TECH.III. International Science Group – Boston : Primedia eLaunch. 2021. С. 12-18.</p> <p>8. Котовська Ю.С., Бойко Т.О. Використання різних типів субстрату для укорінення живців цитрусових в умовах закритого ґрунту. Prospective directions of scientific research in engineering and agriculture: collective monograph / Hladyshev D., Hnat H. International Science Group. Boston : Primedia eLaunch. 2023. 346- 357.</p>
Інформаційні ресурси	<p>1. Лісовий кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 17, ст.99): редакція від 01.01.2015 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3852-12.</p> <p>2. Наказ Державного комітету лісового господарства України від 23 грудня 2009 р. № 364 Про затвердження Правил рубок головного користування [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0085-10.</p> <p>3. Постанова КМУ від 22 жовтня 2008 р. N 929 Про затвердження Правил рубок головного користування в гірських лісах Карпат [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929-2008-%D0%BF</p> <p>4. Постанова КМУ від 12 травня 2007 р. N 724 Про затвердження Правил поліпшення якісного складу лісів [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/724-2007-%D0%BF.</p> <p>5. Постанова КМУ від 23 травня 2007 р. N 761 Про врегулювання питань щодо спеціального використання лісових ресурсів [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/761-2007-%D0%BF.</p> <p>6. Постанова КМУ від 16 травня 2007 р. N 733 Про затвердження Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/733-2007-%D0%BF</p> <p>7.Постанова КМУ від 27 липня 1995 р. N 555 Про затвердження Санітарних правил в лісах України: редакція від 26.10.2016 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/555-95-%D0%BF.</p>